Dikkatlice oku, akıllıca incele!

Bugün, sosyal mesafeyi korumakta ve korona virüsünün yayılmamasını önlemekte sorumluluk taşıma konusunda zorunlu olduğumuz bir durumla yüz yüze gelmiş bulunuyoruz. Hükümet, insanların özgürce sokağa çıkmasını kısıtlayacak önlemler almaktadır. Karantina süresince her insan, isteyip istemediğini gözetmeksizin medyaların lanse ettiği hasta olanların sayısı ve bölgeleri, devlet karantinalarının şartları, virüsün belirtileri, önlem ve koruma tedbirleri, salgın analizleri, onaylanmış ve onaylanmamış usullerle hastalığı tedavi etmeye ilişkin tüm haberlerle her an temasta bulunmaktadır. İnsanlar, kaynak ve güvenirliğini denetlemeden bu tür haberleri paylaşmaktadırlar. Geniş kamuoyu, derhal adının değiştirilmesi gereken ve öteden beri alışık olduğumuz pratiğe sadık kalmıştır. Sözü edilen pratik şudur: Medya tarafından aktarılan haberin, önceden denetlenerek, onaylanarak güvenilir haber gibi kamuoyuyla paylaşılması gerekmektedir. Çok sayıda nesillerden beri algı budur. Ancak, internetin hızının artmasıyla bütün bu süreç atlatılmış ve haber, olduğu gibi kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Korona virüsüne karşı mücadelede Fransızların malaryaya karşı olan ilaçlar ve Azitomisin veya “sumamed” antibiotiğinin karışımına ilişkin çalışmasını içeren haber, bizim medyalar da dahil, dünyadaki bütün medyalar tarafından paylaşılmıştı. Sözü edilen karışımın hastalığa karşı etkili olabileceğini gösterdi ve Makedonya sağlık yetkililerini bu tür ilaçların kullanımı ihtimali konusunda düşünmelerine sevk etti.

On beş gün kadar önce de hasta olanlara bu tür tedavinin uygulanmasına başlandı. Fakat bu haber üzerine vatandaşların bir bölümünün tepkisi ne oldu ve bu haber vatandaşları ne yapmaya itti?

Buradan hareketle, vatandaşların salgın ve kriz durumunda bir şekilde “kurtuluş” ve virüse karşı mücadelede olası ilaç sunan haberi tamamen algılamaya ne derecede kabiliyetlidir diye sorusu ortaya atılmaktadır. Sadece başlık göz önünde bulundurulduğunda, metnin tamamını dikkatlice okumadan sadece başlığa odaklanarak tavır takınıyor vatandaşlar. Çok doğal olarak da, **bu tür yaklaşım bizleri, medya okuryazarlığı ve eleştirel düşünme alanında olağanüstü hassas ve kırılgan olduğumuz yönünde üzücü bir hakikatle yüzleştirmektedir.** İnsanların onlarca yıldan beri haber okuma ve dinleme konusunda seçici olma adeti vardır. Onlarda eleştirel ve analitik düşünme olgusu bir hayli gelişmiş olmasına karşın, bilinçli olmaları henüz gereken seviyeye gelmemiştir.

Bu dönemde geniş kamuoyu arasına yayılan güncel korku ve panik nedeniyle, asıl bu ve buna benzer durumlardan dolayı, habercilerin okurlara zamanında haber sunma görevleri yanı sıra, okurlarını ne ürkütecek sesle ne de durumun ciddiyetini elden kaybedecek şekilde haberi sunmakla manevi sorumlulukları vardır. Sansasyon yaratacak kavramlardan, bu durumda bir öncekinde ifade edildiği gibi karmaşık bilgileri de “işletmekten” kaçınmak gerekir. Evet evet, bu dönemde hiçbir zaman olmadığı kadar habercilerin “sıradan vatandaşın ayakkabılarını giymeleri” ve okurlarının haberleri daha kolay kabul etmeleri ve doğru algılamaları için onlara haberi aktarma usulünü bilmeleri gerekir.

Yukarıda sözü edilen başlıkta müellif tarafından daha dikkatli kavramlar kullanıldığında, vatandaşlar tarafından istenmeyen durumları yaşamaları ve beklenmedik tepkileri göstermelerinin atlatılıp atlatılmayacağı sorusu yanıtsız kalmıştır.

Ayrıca, korona virüsü ile ilgili haberin, aşağıdaki örnekte verilmiş olduğu gibi olabildiğince resmi ve güvenilир kaynaklara dayanması gerekmektedir:

Од Министерството за здравство информираа дека, поради огромна побарувачка на „сумамед“ во аптеките, тој е повлечен од слободна продажба и може да се добие исклучиво на рецепт и на товар на Фондот.

> **Ги чув овие информации и официјално, и од колегите фармацевти од аптеките. Најпрво еден многу сериозен апел до нашите граѓани, дека станува збор за терапија која во ниеден случај не би требало да ја користат на своја рака, особено имајќи во предвид дека токму оваа терапија, односно антибиотската терапија е многу важно да се прима со давање на соодветна индикација. Неправилната, неоправданата употреба на антибиотици којашто, можеби е и пракса во нашите простори, вклучително и на азитромицинот може да дојде до создавање на резистентност и неефикасност кон истиот кога навистина тој би требало да биде употребен. Дополнително, употребата или можеби идеите да некои пациенти примаат на своја рака ваков вид на терапија е исклучително ризична, имајќи во предвид дека може да биде дури и фатално кај некои од овие пациенти. Во таа конотација, навистина е можеби и добар чекорот којшто Министерството за здравство го направило за повлекување, односно рестриктирано давање на „сумамедот“, со цел да нема злоупотреба.**

Sağlık Bakanlığı bünyesinde çalışan İmünizasyon Kurulu başkanı, Prof. D-r Aleksandra Grozdanova'nın beyanı

Kaynak: 360stepeni.mk

Korona virüsü yüzünden bu denli ağır koşullar altında haber yapmak, gerçekçi açıdan ve habercilerin ahlaki perspektifinden bakıldığında oldukça karmaşık bir görev olduğu ortaya çıkmaktadır. Haberciler bir yandan gerçekleri aktarmaları, aktardıkları gerçeklerin güvenilir kaynaklara dayanmaları, diğer yandan da takipçilerinde gereksiz endişe ve kaygıya neden olmamaları gerekir. Paralel olarak da, pandemi ile çok sayıda bilgilerin aktarılıp sunulduğu bu dönemde, tüm medya çalışanlarının haber arayışında olması oldukça zor bir görevdir. Fakat bu durumda yüz yüze geldiğimiz bu krizi en acısız bir şekilde atlatmamız için haberciler, profesyonellik, ahlak ve sorumluluk göstermeleri gerekmektedir.

Müellif:

Boyan Radeski, 16 yaşında